

• Álmodik a Nagyaruház

Nem a fantázia - a pénz hiányzik

A szomszéd rétje

A győri Belváros megszüntetésére a magántőke is beszállt. A padokon réztábláskák hirdetik: ki, avagy melyik cég állított saját magának örök emléket azzal, hogy az ülőkalkulátortól közhasználatra a városnak ajándékozta. Ugyanígy feliratok díszítik a szökőkutakat, a köztéri szobrokat is. Cserébe a vállalkozók bizonyos köztartozásait elengedte az önkormányzat. Vagyis a cégek, kereskedők, vállalkozók egy árva fillért sem spóroltak meg, befizetéseik azonban „kézzel foghatóvá” váltak.

Megesz-e a Tesco a Nagyaruház és a Kárász utca kereskedőit? Figyelemfölkeltőnek szánt cikkünk (DM, 1998. május 6.) nagy visszhangot váltott ki a városban, ezért az elkövetkező időkben szakembereket, építészeket, városvezetőket szeretnénk a témával kapcsolatban megszólaltatni. A Szeged Nagyaruház tulajdonosai kijelentették: az új helyzet gondolkodásra készíti őket.

A 13 ezer négyzetméter alapterületű Szeged Nagyaruház nem állami beruházásként épült, tulajdonosai kemény pénzeket, mintegy 260 millió forintot fizettek ki érte 1980-ban. A hitelek legutolsó részletét is csak 1992-ben törlesztették. Az áruház fő „résztvényesei” – ami a jelenlegi változások korában ritka jórészt ugyanazok: 40 százalékkal a Dél-Tisza Menti Áfész, 33-mal a Komplet Rt. rendelkezik, 20-at pedig a Burger King birtokol. Rajtuk kívül még egy-két magánszemély fektetett tőkét a „társasházba”.

A Nagyaruház fejlesztésével, korszerűsítésével foglalkoznak a tulajdonosok, hiszen az áfész 100 milliót költött a földszint felújítására, a szupermarket kialakítására, a Komplet pedig 50 millióért az emeleten cserélt burkolatot, korszerűsítette a világítást.

S hogy még több vásárlót csalogassanak az áruházba, fölmerült az ötlet: „*éptítsük be a pincét, alakítsunk ki újabb üzleteket a korábbi raktárak helyén*”. A terv megmozgatta az építészek fantáziáját, az egymástól függetlenül dolgozó Tér és Forma Kft., valamint a Palánkai Stúdió 1997 nyarán szép, ám tekintélyes summákat igénylő elképzelésekkel állt elő. A tervezők az áruházat megnyitják a Jókai utca felé, miközben megváltoztatnák az épület külső homlokzatát is. Az átalakításra az elvi építési engedélyt hamarosan megké-

rik a városházától. S majd amikor az illetékes iroda közli az elvárásait, lehet gondolkodni azon, fővállalható-e az építkezés, s hogy mi mennyibe kerül. Azt azonban helyből látni, szakmai befektetők és városi segítség nélkül a két fő tulajdonos képtelen lesz átalakítani a „Nagyát”.

Az áfész és a Komplet képviselőjében Kelemen János elnök és Farkas Árpád igazgató egybehangzóan állítják: az „ügy” (és ezen nem csak a Nagyaruház, hanem a Belváros kereskedelme értendő) kizárólag a város és a magánszféra együttműködésével mehet előre. Nem tragédia egy Tesco és egy Tisza Plaza megjelenése Szegeden, hiszen a Belvárosnak mindig lesz egy sajátos hangulata. A baj csak az – fejtette ki Kelemen János –, hogy miközben a piaci kihívások rázúdulnak a city kereskedőire, a gondokat az önkormányzat semmivel sem enyhíti. Nem csökkennek a bérleti díjak a Kárász utcán (a Nagyaruház az öt évvel ezelőttnél már csak a felét kéri, a megváltozott piaci körülmények miatt), s nem enyhülnek a parkolási gondok sem (holott a parkolóalapba ki-kí beletette már a millióit). S ha egyelőre nem is kell fejvesztve beleugrani a fejlesztésekbe a multik „fenyegetése” miatt, az is biztos: sokáig nem lehet halogatni a döntést.

Farkas Árpád elmondta: a Komplet csak nemrégiben tért magához az előprivatizáció okozta rendkívül nehéz helyzetből, a dolgozók MRP-szervezete hitelből vette meg a céget, tehát minden fillérnek megvan a helye. Az önkormányzat nem teheti meg, hogy építési engedélyeket csak akkor ad ki, ha a beruházó a saját költségén helyezeti át a vezetőket, parkolókat épít, sőt még a díszburkolatot is kialakítja az áruház előtt.

A Tesco-t szeptemberben átadják, ideje hát újragondolni a Belváros kereskedelmét.

Fekete Klára

• A mexikói barokk művészet - kortárs festményeken

Ég a Földön

• Munkatársunktól

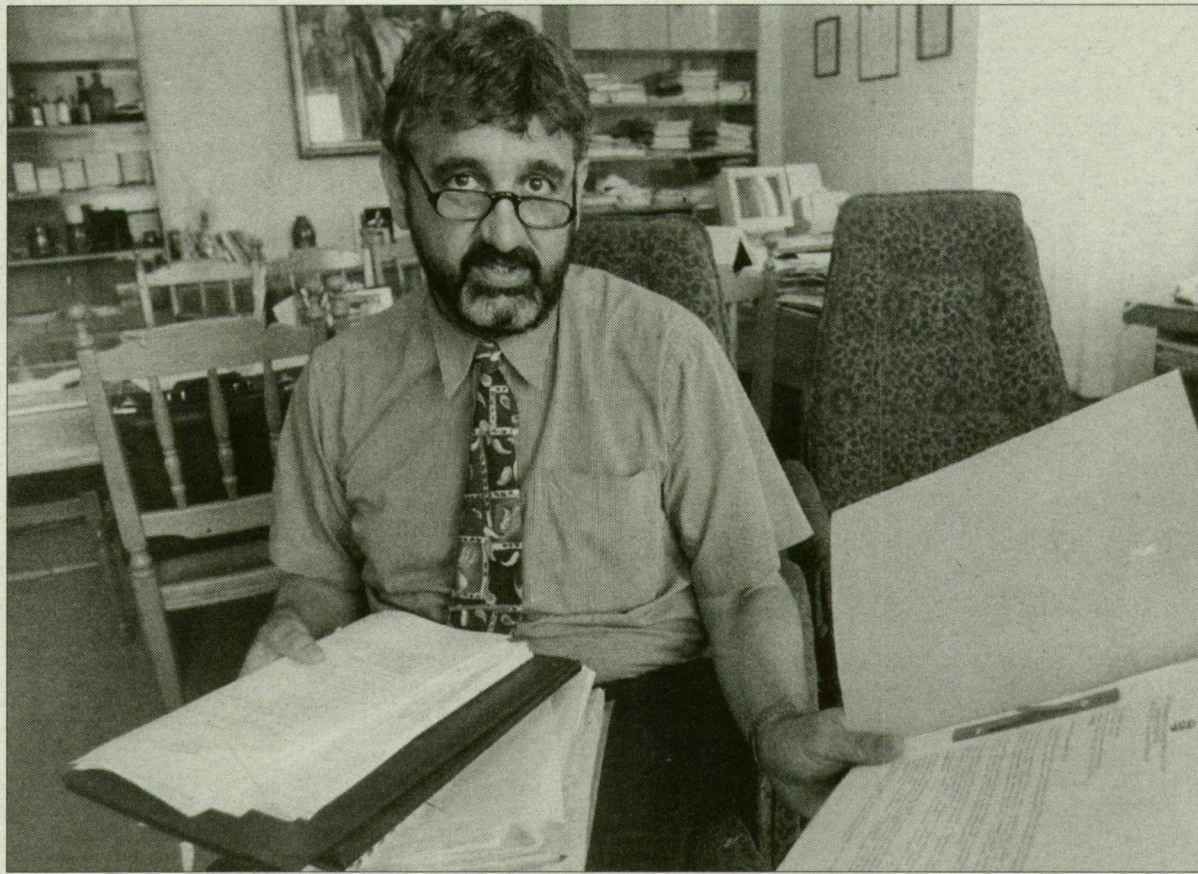
Ma délután fél 5-kor a Móra Ferenc Múzeumban Jorge Chen, Mexikó magyarországi nagykövete és dr. Szalay István, Szeged polgármestere nyitja meg az Ég a Földön, avagy a mexikói barokk művészet kortárs szemlélete című kiállítást.

A 17-18. századi mexikói barokk képzőművészet az indián világból és az európai barokk művészetből táplál-

kozik. A Magyarországon egyedül Szegeden bemutatott világiáró vendégkiállítás Dolores Dahlhaus fotóművész épületekről, templomokról, oltárképekről készült felvételei és Carmen Parra festőnő meglepő forma- és színvilágú képei láthatók. A két művész arra törekedett, hogy kortárs szemlélettel gazdagítva interpretálja és újra életre keltse a mexikói barokk művészetet.

• Mindenki a Magyar Közlönyből értesült

A SZÉF a JATE kara lett

Szabó Gábor tanácstalan. A JATE Egyetemi Tanácsában lenne a helye? (Fotó: Nagy László)

Különös helyzet alakult ki a szegedi universitatis körül. Négy nappal ezelőtt megjelent egy kormányrendelet, mely szerint a SZÉF a JATE kara. A döntésről a főiskola főigazgatója is csak tegnapelőtt, a közlönyből értesült. A döntés azért érdekes, mert a szegedi integrációs tervekben az élelmiszeripari főiskola mindvégig önálló tagintézményként szerepelt. Az érintettek erőből való, önkényes döntésnek és az autonómia megsértésének tartják az eljárást.

Tegnapelőtt, a Magyar Közlönyből értesült a Kertészeti és Élelmiszeripari Egyetem Szegedi Élelmiszeripari Főiskolai Karának (SZÉF) főigazgatója arról, hogy őt napja a József Attila Tudományegyetem karaként működnek. Dr. Szabó Gábor több szempontból is különösnek találja a döntést. Egyrészt azért, mert az integrációs tervekben, valamint a Szegedi Felsőoktatási Szövetség (SZFSZ) előkészítése és létrehozása során a SZÉF mindvégig önálló tagintézményként szerepelt. Ezt tartalmazza az az alapító okirat is, melynek alapján a kormány március negyedikén jóváhagyta az SZFSZ létrejöttét. Másrészt azért, mert ugyanerről erősíti meg a főigazgatót dr. Dinya László, a minisztérium helyettes államtitkára (a SZÉF volt főigazgatója) egy április végén kelt levelében.

– Tény, hogy a kormány-nak jogában áll áthelyezni egy kart az egyik egyetemről a másikhoz – állapítja meg a főigazgató. – De nem értem, miért nem közölték velünk, hogy ezt a megoldást választják. Ha jól sejtem, április 30-án lehetett az a kormányülés, amelyen döntöttek a sorsunkról. A tegnapelőtti, szegedi Universitas igazgatósági ülésén pedig még szó sem esett ilyesmiről, mint ahogyan az egész integrációs folyamatban is arról volt szó, hogy önálló tagintézményi státust kapunk. Mindvégig őt szegedi felsőoktatási intézmény társulatának volt szó. Ez szerepel a kormány által is elfogadott szervezeti és működési szabályzatban (SZMSZ) is. Ugyancsak ezt igazolta vissza-

Jog, jog, jog

Az SZFSZ Alapító Okirata (2.a): A Szövetség alapító tagjai, tagintézményei: József Attila Tudományegyetem, Szent-Györgyi Albert Orvostudományi Kar, Bölcsészettudományi Kar, Temészettudományi Kar” szövegrész helyébe a következő szövegrész lép: „József Attila Tudományegyetem: Állam- és Jogtudományi Kar, Bölcsészettudományi Kar, Temészettudományi Kar, Szege- di Konzervatórium.

A Kormány 91/1998. (V.8.) Korm. rendelete 1. §: Az állami felsőoktatási intézmények karainak

Dinya helyettes államtitkár úr április végén kelt levele is, amelyben a következőket írja. „Az élelmiszeripari főiskolai kar tagintézmény lett a társulási szerződés aláírásával, akárcsak a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola és a többi felsőoktatási Szövetség (SZFSZ) tagintézményei. Vagyis mind az államtitkár-helyettes levelének, mind a korábbi kormányrendeletnek ellentmond a döntés, nem beszélve a szegediek konszenzusos szándékáról. Úgy gondolom, hogy a kormány erőből döntött, megsértve ezzel a főiskola és a Szegedi Universitas Egyesülés autonómiáját. A helyzet groteszk voltát jelzi, hogy június elsejétől éppen a SZÉF, mint társulati tagintézmény adja az Universitas Egyesülés soros elnökét. Vagyis éppen akkor leszek az Egyesülés vezetője, amikor a SZÉF minden dokumentumban deklarált tagintézményi voltát a kormányrendelet megkérdőjelezi. Én a március negyedikén kormányrendeletet tartom a szegedi integráció alapjának, és ennek szellemében kötünk együttműködési megállapodást a JATE-val. Biztos vagyok benne, hogy az önálló tagintézményi státussal járó szakmai és gazdasági önállóságunkat a JATE részéről semmilyen veszély nem fenyegeti. A már elkészült szövetségi SZMSZ-t – a március 4-i kormányrendelettel összhangban – a Szenátus május 25-én fogadja el.

Dinya László helyettes államtitkár nem tartja a márciu-

felsorolásáról szóló – többször módosított – 25/1995. (III. 8.) Korm. rendelet mellékletében a „József Attila Tudományegyetem: Állam- és Jogtudományi Kar, Bölcsészettudományi Kar, Temészettudományi Kar” szövegrész helyébe a következő szövegrész lép: „József Attila Tudományegyetem: Állam- és Jogtudományi Kar, Bölcsészettudományi Kar, Temészettudományi Kar, Szege- di Élelmiszeripari Főiskolai Kar”.

si kormányrendelettel ellentétesnek a mostani döntést. Egy tavalyi áprilisi rendelet ugyanúgy fogalmaz, hogy a *szatellit karokat a társulási kapcsolatban a miniszter felruházhatja a tagintézményi jogosultságokkal* – az ilyen tartalmú szövetségi SZMSZ elfogadásával. Vagyis való igaz, hogy jogilag a SZÉF a JATE kara, de a gyakorlatban a szövetségtől megkaphatja a tagintézményi státussal járó jogait. Saját, a kormánydöntés előtt személyesen átadott levelével kapcsolatban pedig úgy nyilatkozott: az csak a teendőket összefoglaló tájékoztató volt, nem hivatalos levél, nem véletlenül nem szerepel rajta iktatószám és pontos dátum. A kormányrendelet pedig lehetővé teszi a látszólagos ellentmondás feloldását. A kar volt főigazgatója egyébként úgy véli, a probléma túl van dimenzionálva. Hiszen mindössze egy két éves, átmeneti időszakról van szó, melyet követően a SZÉF mindenképpen az egységes egyetem kara lesz.

A kormányrendelet nemcsak a szegedieket lepte meg, hanem az anyaintézményt, a Kertészeti és Élelmiszeripari Egyetemet is. Hozzájuk tegnap vitte ki a posta a Magyar Közlönyt, melyből megtudták, egy héttel ezelőtt egy *karral kevesebbek lettek*. Dr. Jankovics Tibor főtájtár elmondta, hogy az áthelyezésről mindkét érintett egyetem intézményi tanácsának állást

kellott volna foglalnia – ez pedig sem náluk, sem a JATE-n nem történt meg. Vagyis a rendelet megjelentetését nem előzte meg a szükséges eljárási rend. Ezért most utólag próbálják meg rendezni a hirtelen tisztázatlanná vált helyzetet, hiszen a SZÉF-fel számtalan jogi, gazdasági, igazgatási ügyük közös. A főtájtár szerint a főhatóság önkényesen, a „fejük felett” járt el ebben az ügyben. Hozzátette: *semmi akadálya nem volt annak, hogy a SZÉF a szegedi integrációhoz csatlakozzon, de semmiképpen nem úgy, ahogyan a kormány ezt intézte*.

Dr. Mészáros Rezső, a JATE rektora szintén az egyetemi autonómia megsértésének tekinti a kormány eljárását. Mint mondta, a szegedi integráció nem úgy indult, ahogyan most a kormány „rendezte”, hiszen mindvégig arról volt szó, hogy a szatellit karok is tagintézmények lesznek. A rektor azt is furcsának tartja, hogy az érintetteket a minisztérium a döntés előtt egyáltalán nem kérdezte meg. Ettől függetlenül Mészáros Rezső kijelentette, a *történet nem zavarhatja meg a szegedi integráció folyamatát*.

A rektor szerint a kialakult problémát úgy lehet megoldani, hogy a SZÉF pénzügytechnikai szempontból a JATE-hoz tartozik, de az egyetem a lehetséges legnagyobb önállóságot biztosítja a speciális helyzetben levő intézményeknek. Erről a két éves átmeneti időszakra vonatkozóan részletes megállapodást kötnek. Vagyis a SZÉF „kvázi-önálló” tagja lesz a Szegedi Felsőoktatási Szövetségnek.

Megkérdeztük Weninger Richárdot, a másik szatellit kar igazgatóját, mi lesz a konzervatórium sorsa. Róluk ugyanis nem intézkedik a kormányrendelet. Az igazgató elmondta, mivel az intézmény nem önálló kincstári személy, feltehetően a konzervatórium is a JATE-hoz kapcsolódik majd, de ennek mikéntjéről még nem született döntés. Céljuk az, hogy teljes jogú tagként, teljes gazdasági és tanulmányi önállóságukat megtartsa vegyenek részt a szövetségben és a majdani Szegedi Egyetemben.

Kecezer Gabriella

forrás

Telefonos nap a téren

• DM-információ

Az ország 39 városában rendezik meg a telefonos napot, amikor az önkéntes segítők megszólítják a városok polgárait. Szegeden holnap, pénteken a Dugonics téren lesz az este 7 óráig tartó programsorozat, amely 13 órákor ünnepélyes megnyitással kezdődik. Az érdeklődők a téren felállított központi sátorban pszichológiával, alkoholológiával és drogkapcsolatos kérdéseikre szakemberektől kapnak választ. Az önismereti tesztek segítségével felmérhetik szorongási szintjüket, depressziós hajlamaik mértékét. Játékos vetélkedők lesznek a Telefon Lelkiségi Szolgálatok, illetve a szegedi S.O.S. történetéből. A gyerekek egyéni és közös rajzokat készíthetnek, amelyekért jutalmat kapnak.

Pénteki Internet

• Munkatársunktól

A távközlési világnap alkalmából a Matáv május 15-ére nyilvános Internet-napot szervez a Tantsz Művelődési Házban. Itt 10 és 18 óra között bárki megnézheti és kipróbálhatja az Internetet, meghozza teljesen ingyen. Ha valakinek megtetszik, a helyszínen természetesen előfizethet a szolgáltatásra.

Füvészkerti buszok

• DM-információ

Május 18-ától (hétfőtől) megváltozik az újszegedi Füvészkertbe tartó 70-es és 84F jelzésű autóbuszok menetrendje. A Füvészkert és a Mars tér között közlekedő 70-es busz munkanapokon a Füvészkerttől 22.20 óra helyett 20 perccel korábban, 22 órakor indul.

A tarjánai Víztorony tér és a Füvészkert között közlekedő 84F jelzésű járat Tarjánból, munkanapokon 5.10, 6.45, 13.10, 13.50, valamint iskolai tanítási napokon 7.05, 7.15, és 7.35 órakor indul.

A Füvészkerttől munkanapokon 5.30, 7.05, 13.30, 14.10, 15.35-kor, valamint tanítási napokon 7.25, 7.35 és 7.55 órakor indul.

Részletesebb fővilágosítással a forgalomirányítóhelyeken, valamint a Tisza Volán Rt. közönségkapcsolati irodájában (Szeged, Fekete sas utca 28., tel.: 421-270, 421-018) szolgálnak.

Gurmék, figyelme!

• Munkatársunktól

A Szegedtől alig 40 kilométerre lévő Elit Palic nevű hotel személyzete, szakácsai és szakemberei két napon keresztül palicsi ízekkel kedveskednek a szegedi gurméknak, a kulináris élmények barátainak. A pénteki program a kora esti órákban kezdődik az újszegedi Forrás Szálló éttermében, s ide várják azon szegedieket, akik kedvelik az új és különleges ízeket. Szombaton este a Forrás kertjében pedig igazi nyílt tűzű, szerb ételspecialitásokkal egy garden partyra hívják az ínyenceket. Az ételek szakmai értékek mellett bemutatják Szabadka városát, valamint Dvorácskó László szabadkai naiv művész tárlatát.